

ה"ת 15343/07/18 - דורון להב, נטו אינווסטמנט (1998) בע"מ, דיילי איוונטס (2017) בע"מ נגד מדינת ישראל - יאחב"ל להב 433

בית משפט השלום בראשון לציון

ה"ת 15343-07-18 דורון להב ואח' נ' מדינת ישראל - יאחב"ל להב 433

לפני כבוד השופט גיא אבנון

המבקשים

1. דורון להב

2. נטו אינווסטמנט (1998) בע"מ

3. דיילי איוונטס (2017) בע"מ

נגד

המשיבה

מדינת ישראל - יאחב"ל להב 433

בשם המבקשים: עו"ד קרן שקד ועו"ד יונתן גולן

בשם המשיבה: פקד אלכסיי טיחומירוב ופקד תמר ליכטמן

החלטה

לפניי בקשה להשבת תפוסים בהתאם לסעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

רקע וטיעונים - בתמצית שבתמצית

1. המשיבה בשיתוף רשות המיסים מנהלת חקירה נגד המבקש 1 ואחרים בחשד לביצוע עבירות קשירת קשר לביצוע פשע, קבלת דבר במרמה, הלבנת הון, שיבוש מהלכי חקירה ומשפט ועבירות על חוק מע"מ ועל פקודת מס הכנסה.

2. המבקש נעצר במהלך החקירה למשך כעשרה ימים, ושחרר ביום 12.7.18 בתנאים מגבילים שבינתיים פקעו. המבקשת 2 היא חברה בבעלותו של המבקש ומעורבת לפי החשד בחלק מהעבירות המיוחסות לו. המבקשת 3 נמצאת בבעלות המבקשת 2. היא איננה חשודה בביצוע עבירות ובקשתה נוגעת לחשבון בנק בבעלותה שנתפס. היקף העבירות המיוחסות למבקש עומד על סך של כ- 10 מיליון ₪, וזהו גם שווי עבירות הלבנת ההון.

3. במהלך החקירה הוצאו צווים שונים במסגרתם נתפסו נכסים של המבקש והמבקשת 2: מניות המבקשת 2 (להלן: המניות), 3 נכסי נדל"ן תפוסים ברישום (דירות מגורים בבעלות מלאה/חלקית של המבקש), רכב מסוג מרצדס ל"ז 5372711 (להלן: הרכב). שוחרר מתפיסה פיזית כנגד הפקדת ערבון במזומן להבטחת ירידת ערכו, ונותר תפוס ברישום) וחשבונות בנק (במסגרת זו נתפס גם חשבון הבנק של המבקשת 3, שהיא כאמור בבעלות מלאה של המבקשת 2 והמבקש הוא מורשה חתימה בחשבון).

4. הצדדים חלוקים באשר לשווי התפוסים, שעומד ברף הנמוך (עמדת המשיבה) על סך של כ- 13 מיליון ₪, כלומר, גם לשיטת המשיבה שווי התפוסים עולה באופן ניכר על שווי העבירות המיוחסות למבקש.

5. המבקש כפר בחשדות המיוחסים לו וביקש להשיב את מלוא התפוסים. לחלופין עתר להותיר את המניות בחזקת המשיבה ולשחרר את שאר התפוסים, בראש וראשונה את הכסף התפוס בחשבונות, בין השאר לאור נזק שנגרם לו ולמבקשות שנאלצות להתמודד לראשונה עם קשיים תזרימיים. כן טען כנגד ליקויים בהתנהלות המשיבה בעת תפיסת הרכב. לאור החלטה בעניינו של חשוד נוסף בפרשה בה נדונו ליקויים בתפיסת כלי רכב, הסכימו הצדדים כי ככל שהרכב יישאר תפוס ברישום, המשיבה תחזיר למבקש מחצית מהערבון שהפקיד להבטחת ירידת ערכו.

6. המשיבה הגישה לבית המשפט דו"חות סודיים וחומרי חקירה גולמיים המבססים לטענתה חשד סביר להוכחת העבירות המיוחסות למבקש. במהלך הדיון מיום 4.12.18 טענה המשיבה כי ראוי להותיר את מלוא התפוסים בידה (בניכוי מחצית מהערבון שהפקיד המבקש כתנאי להשבת הרכב), זאת למרות ששווי התפוסים עולה באופן ניכר על שווי העבירות המיוחסות למבקש. בהודעת הבהרה מיום 9.12.18 (אז הוגשו גם הדו"חות הסודיים וחומרי החקירה) ביקשה למתן את עמדתה והסכימה להשיב את נכסי הנדל"ן (שוויים לטענתה כ- 3.2 מיליון ₪), מה שיוותר בידה רכוש תפוס בשווי כ- 10 מיליון ₪, הוא שווי העבירות. המשיבה התנגדה לטענת המבקשים בדבר מצבם הכלכלי הדחוק, תוך שהצביעה על כך שהמבקשת 2 ממשיכה לתפקד ולזכות במכרזים חדשים, ולכך שבמסגרת הליכי התפיסה הועמד למבקשת 2 רו"ח משקיף אשר יכול להמליץ לבית המשפט ככל שימצא צורך בשחרור כספים. כן טענה כי המבקש ממשיך לחיות ברמת חיים גבוהה לה הוא רגיל, עובד במבקשת 2 וממשיך בנסיעות תכופות לחו"ל. לשיטת המשיבה היא פעלה ופועלת במידתיות תוך עריכת איזונים בין צורכי החקירה למצבם של המבקשים, ולראיה הצביעה על כך שאיפשרה למבקשת 2 לקבל הלוואה מתוך הכספים התפוסים.

דיון

7. כאמור, ביום 4.12.18 התקיים דיון בבקשה, שלאחריו הגישו הצדדים (ביום 9.12.18 וביום 12.12.18) טיעוני השלמה בכתב, והמשיבה הגישה דו"חות סודיים וחומרי חקירה לעיון בית המשפט. לאחר עיון בדו"חות ובמלוא חומר החקירה שסומן על ידי המשיבה כנספחים 17-2 וכנספחים נוספים 9-1 [במאמר מוסגר: מרבית חומרי החקירה מוכרים לי מדיונים קודמים בעניין המבקש ואחרים], מצאתי לקבוע קיומו של חשד סביר הקושר את המבקש והמבקשת 2 לעבירות המיוחסות להם בהיקף של כ- 10 מיליון ₪.

8. צודקים באי כוח המשיבה בטענתם שראוי ככלל להתיר למדינה להחזיק בתפוסים כדי מלוא שווי העבירות על מנת לאפשר חילוטם בתום ההליך המשפטי, ככל שיוגש כתב אישום וככל שהמבקש יורשע בדין, זאת בשל עבירות הלבנת הון המיוחסות למבקש ולאור הוראת סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 [במאמר מוסגר: טוב שחזרו בהם מהעמדה שהעלו במהלך הדיון, לפיה ראוי לאפשר למדינה להחזיק נכסים בשווי העולה על היקף העבירות בשל הסיכוי שהיקפן יעלה בהמשך החקירה]. מנגד, בכל שלב שומה על בית המשפט לבחון את הצורך בהמשך החזקת התפוסים, כולם או חלקם, הן בבחינת סיכויי ההרשעה וסיכויי החילוט בתום ההליך, והן בבחינת הנזק שנגרם לחשודים וחלופות תפיסה אפשריות. באיזונים שעורך בית המשפט יש להתחשב בסוג התפוסים, ביכולת ההפרעות מהם בתום ההליך, ובאפשרות להקטנת הנזק הנגרם למבקשים, תוך שבית המשפט משווה לנגד עיניו בכל עת את חזקת החפות העומדת למבקשים, שבשלב זה הם בגדר חשודים בלבד. ראו החלטת בית המשפט העליון, כבוד השופטת ע' ברוך בע"פ 6532/17 מדינת ישראל נ' חסדי דוד לעדת הבוכרים (8.4.18, להלן: עניין חסדי דוד). באותו עניין מצא בית המשפט לצמצם את היקף התפוסים והעמידם על כ- 36% משווי העבירות שיוחסו לנאשמת, לאור הערכת חסר בדבר סיכויי החילוט בתום ההליך. כמו-כן מצא בית המשפט לערוך איזון בסוגי הרכוש התפוסים לאחר שקבע כי תפיסת חשבונות בנק היא אמנם האמצעי היעיל ביותר לחילוט (קרי מימוש מטרת התפיסה בתום ההליך המשפטי), אך זהו האמצעי הפוגעני ביותר כלפי הנאשמת. בנסיבות אלה הורה בית המשפט לשחרר את מרבית חשבונות הבנק של הנאשמת ומתוך תפוסים שהותיר בשווי של 2.5 מיליון ₪ מצא להקפיא סך של מיליון ₪ מתוך החשבונות, והיתרה בתפיסה של דירת מגורים שבבעלות הנאשמת.

9. בבואי לערוך איזונים בתיק דנן מצאתי כי בשלב זה, לאור עוצמת החשד המבוסס על איכות חומרי החקירה; בהינתן קצב התקדמות החקירה; בחלוף חודשים ספורים ממועד הפיכתה לגלויה; בהתחשב באפשרות להגשת כתב אישום ובסיכויי הרשעה וחילוט בתום ההליך, ראוי לאפשר למשיבה להחזיק תפוסים בשווי מלוא העבירות המיוחסות למבקש. לחילוט מלוא שווי העבירות בתום ההליך ראו ע"פ 1872/16 ניסים דז'לדטי נ' מדינת ישראל (18.05.17), ע"פ 4143/17 מחמד עאבד נ' מדינת ישראל (13.08.18). לתפיסה זמנית בשווי העבירות כולן ראו ע"פ 7701/17 אוקסנה סנדלר נ' מדינת ישראל (23.10.17).

10. מנגד, מצאתי כי האיזון שהציעה המשיבה איננו מיישב כראוי בין הצורך לאפשר לה לחלט רכוש בשווי מלוא העבירות בתום ההליך, לבין הנזק שנגרם למבקשים כתוצאה מתפיסת רכושם. לא רק חזקת החפות עומדת למבקשים, אלא זכות הקניין שלהם ברכושם. מכאן, ככל שהמבקשים מציעים חלופת תפיסה, ראוי לשקול את הצעתם בכובד ראש.

11. המבקשים הציעו לאפשר למשיבה להחזיק את מניות המבקשת 2, ששוויין הוערך בסכום שנע בין 6.7 מיליון ₪ לבין 8.3 מיליון ₪. בהינתן הסכמת הצדדים להערכת השווי ובהיעדר כלים אחרים בשלב זה של ההליך, מצאתי להתייחס אל המניות התפוסות כאילו שווין 7.5 מיליון ₪ (ממוצע הערכת השווי). מניות הן מוצר שערכו יכול להשביח ויכול לפחות, בתלות במצבה של המבקשת 2 ובתוצאותיה העסקיות, אך ממילא שני הצדדים מציעים בשלב זה כי המניות תמשכנה להיות תפוסות בידי המשיבה. המחלוקת האמיתית בין הצדדים נוגעת לתפוסים הנוספים - האם לשחרר את נכסי הנדל"ן כהצעת המשיבה, שמא את הכספים התפוסים בחשבונות כבקשת המבקשים (שסברו כי די בתפיסת המניות וראוי לשחרר את מלוא התפוסים האחרים).

12. שיוויוני לנגד עיני את החלטת בית המשפט העליון בעניין חסדי דוד. כזכור, שם צמצם בית המשפט את היקף התפוסים כדי 36% משווי העבירות (אם כי בשלב שלאחר הגשת כתב אישום), ואילו כאן מצאתי להותיר תפוסים בשווי מלוא העבירות. בצד זאת, מצאתי לערוך איזון בסוגי התפוסים שיוותרו בחזקת המשיבה. בהינתן תפיסת המניות הניתנות למימוש בקלות יחסית, ובהינתן העובדה שהמניות מהוות 75% משווי העבירות, מצאתי כי ראוי להותיר נכסי נדל"ן תפוסים עד כדי שווי העבירות, ולשחרר את שאר הרכוש לבעליו. נזכור כי בעניין חסדי דוד הותיר בית המשפט (חרף התנגדות המדינה) 40% בלבד משווי התפוסים בכספים בחשבון (מיליון מתוך 2.5 מיליון) והיתרה בנכס נדל"ן בו התגוררו שוכרים. במקרה דנן יכולת המימוש וההפרעות גבוהה באופן ניכר, גם אם מדובר על מניות ולא על כספים.

תוצאה

13. מניות המבקשת 2 ימשיכו להיות מוחזקות בידי המשיבה, בשלב זה עד תום תקופת התפיסה הראשונית, וכך גם 2 נכסי נדל"ן: דירת מגורים בבעלות המבקש ברחוב ויצמן 92/2 תל אביב (גוש 6212 חלקה 690-694, מוערכת על ידי המשיבה בשווי כ- 2 מיליון ₪ לאחר קיזוז משכנתא) וזכויותיו של המבקש (שליש) בדירת מגורים ברחוב ברודצקי 64 תל אביב (גוש 6649 חלקה 282/11, חלקו של המשיב מוערך בשווי כ- 840,000 ₪). אמנם, בכך תחזיק המשיבה תפוסים בשווי העולה במעט על היקף העבירות המיוחסות למבקש, אך יש בזה איזון עם שחרור מלוא הכספים והותרת המדינה עם מניות שניתנות אכן למימוש יעיל, ועדיין מימוש כסף פשוט יותר.

14. כל שאר הרכוש התפוס ישוחרר לבעליו (דירת מגורים ברחוב אלכסנדר פן 4 תל אביב, גוש 6626 חלקה 217), חשבונות בנק ומלוא הכספים שנתפסו מהם, הרכב וערבון שהופקד לשחרורו. הצדדים יגישו פסיקתא מוסכמת לחתימתי לצורך שחרור התפוסים. מובהר כי המוצגים התפוסים כראיה ימשיכו להיות מוחזקים בשלב זה עד תום תקופת התפיסה הראשונית.

15. בהינתן התוצאה אליה הגעתי לא מצאתי צורך לדון במחלוקות נוספות שנתגלעו בין הצדדים. אומר אך כי מצאתי שהמשיבה פעלה באופן חוקי ובהתאם לצו עת תפסה את חשבון הבנק של המבקשת 3. מנגד אני סבור כי נוכח העובדה שמדובר ביישום משפטי עצמאית ונפרדת שאיננה חשודה בביצוע עבירות כלשהן ואשר פרטיה לא הובאו בפני בית המשפט עת הוצא צו התפיסה, ראוי היה שהמשיבה תפנה ביוזמתה לבית המשפט מייד לאחר תפיסת חשבונה של המבקשת 3 ותבקש הנחיות מתאימות, תוך עדכון המבקשת 3 וצירוף תגובתה לבקשה. הערה זו נאמרת בגדרי הנחיה לעתיד לבוא - במקרים ובאירועים אחרים שיטופלו על ידי המשיבה ויובאו בפני בית המשפט.

16. על מנת לאפשר הגשת ערר לבית המשפט המחוזי, אני מורה כי ההחלטה תיכנס לתוקף ביום 23.12.18 בשעה 12:00.

ניתנה היום, ח' טבת תשע"ט, 16 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.

ההחלטה תישלח לצדדים.

חומרי החקירה יוחזרו למשיבה במזכירות בית המשפט.